

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. MARTA 1929.

KLASA 45 (7)

PATENTNI SPIS BR. 5635.

Roberto Fulloni, hemičar, Rim, Italija.

Postupak za izradu sredstva protiv kriptogama sa aluminiumvim jedinjenjima, kao glavnim sastojkom.

Prijava od 30. aprila 1927.

Važi od 1. oktobra 1927.

Predmet ovog pronaleta je primena aluminiumvih soli i aluminiumvih jedinjenja, ili samih ili u jedinjenju sa solima i jedinjenjima drugih metala ili sa drugim ekscipijentima, kao sredstvo protiv kriptogama uopšte i naročito protiv peronospora, i naročito primena smeša, dvostrukih soli i baznih jedinjenja aluminiuma i kalciuma.

Pokušaji i ogledi u pogledu dejstva različitih metalnih soli, koje su slične bakarnim solima i za iste su zamenik, naročito za sulfat bakra, nisu do sada doveli do kavog praktičnog rezultata, ili usled suviše slabog dejstva ili usled nedovoljne i nepotpune adhezije, ili usled njihovog štetnog dejstva na biljke. Pokušani su ogledi sa solima nikla, cinka, gvožđja i t. d. ali bez uspeha.

Ovaj pronalet, kao rezultat dugih ispitivanja, promatranja i praktičnih iskustava, osniva se na primeni preparata u prahu ili kaši, načinjenih od aluminiumvih soli i jedinjenja u smeši sa solima ili u hemiskoj vezi sa jedinjenjima drugih metala, naročito od kalciuma, koji su preparati pri pomenutim ogledima pokazali odlične osobine protiv kriptogama, a naročito protiv peronospora, tako da su ravni jedinjenjima bakarnih soli ili su još bolji i za pomenute oglede čine zamenik, koji više i bolje odgovara cilju.

Od različitih aluminiumvih soli pokazao se kao najaktivniji i najpogodniji aluminium hlorid, naročito ako se zajedno uzme, u smeši ili u jedinjenju sa solima

ili jedinjenjima zemno-alkalnih metala (naročito kalcijum), sa kojima daje bazna jedinjenja ili dvostrukе soli ili smeše.

Ova jedinjenja ili mešavine, koje se mogu poznatim sredstvom izraditi u prahu ili kaši, daju u vodenom rastvoru (na pr. od prilike 0.5—1%) pri prskanju biljaka odlične rezultate, kako kod vinove loze, tako i kod biljaka sa zadebljanim korenom, voćaka i cveća i t. d.

Važna osobina ovih jedinjenja je čvrsto prianjanje za list, tako da su postojana na vetu i kiši i trajno vrše anti-kriptogamsko dejstvo.

Isto tako kao hlorid mogu se uzeti za pomenuta jedinjenja i druge aluminiumve soli (na pr. nitrat ili sulfat i t. d.), ali je aluminiumov hlorid u pogledu cene najbolji, jer se najlakše dobija na pr. pregradnjom leucita, ili dejstovanjem hlorovodične kiseline (nezgodni ostaci u mnogim hemiskim industrijama) na materije, koje sadrže aluminium. Aluminiumov hlorid uzima se stoga pri izradi novih anti-kriptogamskih jedinjenja, po ovom pronaletu, a da time primena aluminiumvih soli uopšte u tom cilju ne izdiye iz okvira zaštite.

Preim秉stvo pronaleta leži dalje u neštetnosti jedinjenja ili mešavina aluminiumvih soli, pošto nisu štetna ni za životinjske, niti za biljne organizme. Najzad sa aluminiumvim solima ili jedinjenjima spravljena kaša (ili prah) ne vrši nagrizajuće dejstvo i stoga ne napada metal sprave, koja se upotrebljava za prskanje.

Prirodno je, da se prema upotrebljenoj soli i prema željenom dejstvu aluminiumih jedinjenja ili njihovih kompleksnih sastava, kao što je gore pomenuto, mogu dodati materije, koje daju aluminiumovo jedinjenje u koloidalnoj suspenziji ili povećavaju adhezionu moć (kao primere navodimo, dodavanje lužine iz celulozne industrije, glikoze ili albuminoidnih jedinjenja i t. d.)

Jedan primer spravljanja sredstva protiv kriptogama iz aluminiumovih soli i kalcijuma, koji je već s najboljim uspehom izведен, opisan je niže, ali bez ograničavanja dugog niza drugih produkata, koji spadaju u obim ovog pronalaska. Primer:
— U 10 kgr. vode pomeša se 12 kgr. gašenog kreča kao kaša i potom se polako dodaje rastvor aluminiumovog hlorida (25° Be) bez gvožđa.

Masa se meša, dok ne postane homogena, i otače suvišna voda.

Obrazovana kaša uzima se u 1 do 3% rastvora sa vodom, sa ili bez dodatka melase, u običnim spravama za prskanje biljaka.

1. Postupak za izradu sredstva protiv kriptogama, naznačen time, što se uzimaju aluminiumove soli i jedinjenja u opšte, i aluminiumov hlorid naročito.

2. Postupak za izradu sredstva protiv kriptogama po zahtevu 1, naznačen time, što se aluminiumove soli odn. jedinjenja uzimaju u spoju sa jedinjenjima drugih metala, naročito zemno-alkalije, i naročito aluminiumov hlorid u jedinjenju sa kalcijumom ili kalcijumovim solima, tako, da se dobije kaša ili prah, koji se rastvara u vodi i upotrebljava kao sredstvo protiv kriptogama, na biljkama obrazuju taloge, koji prianjuju, i stoga imaju sigurno dejstvo.

3. Postupak za izradu sredstva protiv kriptogama po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se dobijaju jedinjenja sa ekscipijentima, koji rastvorima aluminiumovih jedinjenja daju postojanost i bolje prianjanje.